

Biodynamisk Odling

nr 2 • 2014

medlemstidning för
Svenska Biodynamiska Föreningen

Landskatt • Stadsodling

Biodynamisk Odling

Biodynamisk Odling nr 2, 2014
Utges av Biodynamiska Föreningen
som medlemstidning.

REDAKTION

Föreningens styrelse

ANSVARIG UTGIVARE

BDF Styrelse

ANNONSER

kontoret@biodynamisk.se

FORMGIVNING

Alexandre Westerlund

**Biodynamiska
Föreningen**

ADRESS HUVUDKONTOR

Skillebyholm 7

153 91 Järna

T 08 551 512 25

E kontoret@biodynamisk.se

www.biodynamisk.se

Nyheter, artiklar och mera om biodynamisk odling hittar du i vår hemsida. Där kan du också prenumerera på vårt e-brev.

I detta nummer

INNEHÅLL

Etiska samarbeten	3
Stadsodling	4
Biodynamisk fröodling och sortförädling	6
Landskatt	8
Kontoret informerar	10
Skillebyholms plantdag	10
Mat-Sverige behöver minskad specialisering och mer kvalitetsfokus	11
Kallelse till årsmöte	12

BILDER

Omslag Hannes Norr

4,5 Daniel Hörberg 6,7 Hannes Norr

10 Alexandre Westerlund 11 Saltå Kvarn

Verksamhetsberättelse

I detta nummer finns kallelsen till **ordinarie årsmöte 2014 för Biodynamiska Föreningen** **lördagen den 24 maj kl. 14:30 på Skillebyholm i Lindsalen**. Här är ett utdrag från styrelsens verksamhetsberättelse för 2013 - 2014.

Föreningen deltog tillsammans med Demeterförbundet och BERAS på Skillebyholms höstmarknad i september 2013 samt på Nordiska trädgårdar i mars 2014.

Nordiskt forum anordnades 15 - 17 november 2013 på Skillebyholm, värd för mötet var Biodynamiska Föreningen. Huvudtemat var kons roll i lantbruket. Mötet samlade något över 80 personer med god representation från Finland, Norge, Danmark och Sverige.

I januari hölls ett samrådsmöte för biodynamiska initiativ i Sverige. Mötet anordnades i samarbete mellan Sektionen för lantbruk och näring och Biodynamiska föreningen. Mötet innehöll status för enskilda biodynamiska initiativ i Sverige och framtida satsningar, samordning av preparattillverkning samt förslag om utvecklingssamtal på biodynamiska gårdar.

I augusti 2013 skickade föreningen ut ett upprop till alla i medlemsregistret, sammanlagt skickades 2800 brev ut. Brevet syftade till att upplysa om de förändringar föreningen genomför samt för att ge en presentation av den nya styrelsens arbete och visioner.

Föreningens ekonomi är mycket beroende av sina medlemsavgifter. Den nya styrelsens huvuduppgift har varit att anpassa föreningens utgifter till intäkterna. Besparingar har gjorts genom att flytta kontoret till Skillebyholm, rensat bort inaktuella abonnemang, prenumerationer och avgifter till andra organisationer. Föreningen har också bytt tryckeri och därmed halverat kostnaderna för medlemstidningens tryck.

Utmaningar framöver är att fortsätta arbetet med att stärka föreningens organisation, utveckla ekonomistyrningen och kommunikationen med medlemmarna. En viktig fråga är att utveckla samarbetsformer med andra för att stödja befintliga gårdar, trädgårdar och andra biodynamiska verksamheter i Sverige och med detta som grund att nya initiativ kan uppstå.

Välkommen till årsmötet **lördagen den 24 maj!**

§ Jostein Hertwig, Ordförande

Etiska samarbeten

Att våga tänka nytt

Även om de flesta företag idag arbetar med CSR (Corporate Social Responsibility) i någon form, kan äktheten i deras engagemang inte sällan kännas urvattnat. Aktieägarnas kortsiktiga vinster vinner över långsiktiga mål och utsatta grupper. Prestige vinner över att våga gå in i nya områden när det gäller att vidta åtgärder för global rättvisa. Pengar vinner över hållbarhet och långsiktighet.

Men måste det vara så?

Jag tror att det finns en stor belöning för företag som vågar hålla ut och göra lite mer än ”schablon-CSR”, särskilt på längre sikt. Företag som verkligen försöka bidra till en positiv och hållbar samhällsutveckling.

Här är vi som konsumenter väldigt viktiga. Vi har en oerhörd makt när det gäller företag. Men så länge vi konsumenter inte ifrågasätter, gör företagen sällan förändringar.

Men även som en organisation har vi ansvar och möjlighet att trycka på. Många konsumenter ser igenom fasaden och kliché – etiken som CSR ofta handlar om. Men att företagen många gånger inte har kunskapen om etik och hållbarhet och de experter de rådgör med ofta är ganska smala i sitt sätt att tänka. De naturliga samarbetspartnerna blir lätt ”de kända och enkla” varumärken som ingen stöter sig på eller ifrågasätter.

Den biodynamiska rörelsen står på många sätt vid ett vägskäl. Vi vet att vi behövs mer än någonsin, men samtidigt är det svårt att göra sin röst hörd många gånger i en kommersiell och pengastyrd värld. Det biodynamiska och ekologiska jordbruket är avgörande för vår framtids mathållning. Hur än vägarna framåt ser ut, behöver vi nå utanför de redan frälsta, för att kunna förändra. Samarbeten med företag kan vara ett sätt att nå ut på.

Jag tror att många företag behöver goda rådgivare i kunniga och engagerade experter på en mer gräsrotsnivå. Detta kräver ett moget ledarskap och en visionär hållning. Jag tror att den biodynamiska rörelsen skulle kunna vara en attraktiv samarbetspartner för företag som vill arbeta för hållbarhet. Det finns många kunniga personer inom de biodynamiska nätverken i Norden och Europa som både är kunniga och duktiga talespersoner.

Det kan vara en både utmanande och svindlande tanke att gå in på den typen av nytt territorium. Men vår rörelse, liksom andra, behöver utvecklas med sin samtid och det kan vara en intressant tanke att även tänka in hur etiska samarbeten skulle kunna se ut i större skala i framtiden. Hur kommunicerar vi vårt budskap? Vem är vår primära målgrupp och får vi tillräckligt gehör för det vi står för?

Jag säger naturligtvis inte att ett företagssamarbete behöver vara svaret på allt, men det är spännande att ibland se utanför boxen och våga utmana tanken. För ofta, när man vågar tänka stort, inser man att vägen dit inte behöver vara så krokig och svår. Det kan vara lättare än man tror. § Anne Casparsson

GE BIDRAG TILL FORSKNING OM FRAMTIDENS JORDBRUK

Med ett bidrag på 300 kr per år så får du löpande information om det pågående arbetet vid Stiftelsen Biodynamiska Forskningsinstitutet, Järna. **Sätt in pengarna på PG 13 01 05-0.** Utöver det kan man ge ett extra bidrag till det biodynamiska fältforskningsarbetet och till Östersjöprojektet BERAS.

BERAS International
Building Ecological Recycling
Agriculture and Societies

Mer information om vårt Östersjöarbete finns på
www.beras.eu eller kontakta oss
info@beras.eu, artur.granstedt@beras.eu.

Stadsodling

Mer än bara pallkragar

Om det är något som är hetare än hetast så är det stadsodling. Ingen har kunnat undgå den gröna våg som sveper genom städerna runt om i världen. Ingen har nog heller undgått att det är den ätbara trädgården det handlar om, blommor får bara vara med om de också kan ätas upp.

Jag har länge haft en lite tvetydig inställning till begreppet stadsodling eftersom debatten många gånger handlat om hur man ska kunna producera mat inne i städerna för att klara av livsmedelsförsörjningen. Jag anser inte att det i första hand är matförsörjning som är poängen med stadsodling. När jag ser på den stadsodling vi har i Europa handlar det mer om människor som skapar livsrum i staden och gör saker tillsammans än odlar för sin överlevnad.

För inte allt för länge sedan var de flesta av städernas invånare tvungna att odla sin egen mat. Varenda gräsyta brukades och det var inte tal om att stadsodling var ett nöje, det var en livsnödvändighet. I takt med att välståndet ökade efter kriget dog också intresset av odling bort i städerna där man lätt kunde handla allt som önskades. Idag är det annorlunda,

pendeln slår tillbaka och alla vill ha sina egna grönsaker på balkonger och innergårdar. Ju mer ruff stad det är runt odlingen desto häftigare. Är man riktigt lyckligt lottad har man en kolonilott i någon av stadens kransförorter. Jag är ganska säker på att medelåldern på landets koloniföreningar har sjunkit märkbart de senaste fem åren. Pallkragar, jordsäckar och fröpåsar finns med på nästan allas inköpslistor nu på vårkanten.

I höstas besökte jag New York och ville givetvis se om det fanns intressanta stadsodlingar på Manhattan och dess omgivning. Efter att ha sökt på internet var det två platser som stack ut i mängden av stora och små odlingar. En takodling med växthus och en takodling utan. Jag valde att besöka den utan eftersom de arbetade ekologiskt och sålde på bondens marknad som de anordnade vid foten av huset de odlade på. Det andra stället var en *hightec*-odling som mer liknade en sallatsindustri med fokus på att producera hygienisk sallat till stormarknaden i samma hus. Två så olika takodlingar som båda går under begreppet stadsodling, det är dags att differentiera begreppet.

Det är lätt att åka kommunalt i NY, tunnelbanan går som ett spjut under skyskraporna och efter att ha åkt över Brooklyn bridge var det dags att kliva av och gå den sista kilometern ner till det gamla skeppsområdet. Bakom staket och murar kunde jag se odlingar lite överallt. Det var som att människorna i husen bara bestämt sig för att gräva upp gräsmattorna och odla det som föll dom in, inget estetiskt råd göra sig besvär, det var odlingar huller om buller med det man haft till hands.

Väl framme vid det mäktiga vita huset på min adresslapp blev jag förvånad, här fanns ingenting som avslöjade att jag stod intill världens största takodling. Trädgårdsmästaren kom som tur var ner och hämtade oss på gården, lottade in oss i den ruffa kåken och in i en hiss med klotter och blinkande lysrör. När dörren sedan öppnade sig och vi klev ut i odlingen var det som att komma till himmelriket. Ljus, grönska, himmel och en dunderande utsikt med Manhattans skyline i horisonten. Den excentriska trädgårdsmästaren var mycket noga med att förklara att vi var på en "farm", inte en odling, och att han var en "farmer", inte en trädgårdsmästare.

Odlingen är stor, nästan en hektar och allt odlas till försäljning. Mycket kål, sallat, tomat och chilipeppar. Höns, bin och ett litet växthus fanns också. Det var deras första hela odlingssäsong så de visste inte riktigt hur växtföljd och näringsfrågor skulle komma att bli längre fram i tiden, det var odling och forskning på samma gång. Deras jord var specielltillverkad i Pennsylvania av en jordforskare som tagit fram den ultimata takodlingsjorden som skulle kunna hålla tillräckligt med vatten och näring i det 30 cm tunna jordlagret. När jorden var mättad med svindlande mängder vatten måste den ha vägt hundratal tons, tur att huset var byggt för att klara bombningar under andra världskriget. Under jorden hade man lagt en gummiduk som skydd för huset. Det utsatta läget med 100% solexponering och varma vindar gjorde att det behövde vattnas ofta vilket man gjorde med droppbevattning. Vid besöket träffade vi en kvinna från Danmark som praktiserade sin sista dag, hon var lyrisk över sin tid på Brooklyn Grange och ville inte sluta jobba där.

Det går att ansöka om praktik på odlingen via deras hemsida och även se fotogalleri och en vacker film från deras första odlingssäsong. Vill du besöka stället eller läsa mer ska du söka på Brooklyn Grange, www.brooklyngrangefarm.com.

Biodynamisk stadsodling?

Som jag skrivit i tidigare nummer träffas biodynamiker från hela världen på den årliga lantbrukskonferensen i Dornach. Två år i rad har Basels stadsodlingsnätverk varit med och hållit i workshops. Jag deltog på en som tog upp den intressanta frågeställningen, kan stadsodling vara biodynamisk? Det är en verkligt intressant fråga som vi dök in i omgångar under konferensens fyra dagar. Går det att ha en odling i pallkragar på betong och kalla den biodynamisk? Om ja, vad är i så fall kriterierna för att en pallkrage får kallas biodynamisk? Är det att preparaten har sprutats och att jorden och näringen kommer från stadens närmaste gård och inte från ICA Maxi? Är det okej att köpa jord och frö på Konsum? Ja, frågorna är idag många fler än svaren.

Det är viktigt att prata om dessa frågor för att utveckla och modernisera begreppet biodynamisk odling så att det kan inspirera och bli en angelägenhet för fler människor än det är idag. För mig är biodynamik ett förhållningssätt som kan appliceras på mer än grönsaksodling och djurhållning på landet. Stadsodling handlar inte om att kunna bli demetercertifierad eller KRAV-certifierad, stadsodling är en urban kulturimpuls där maten som produceras är en del av stadens mänskliga aktiviteter.

Hur kan vi som värnar om de biodynamiska kvaliteterna vara med i debatten om stadsodling?

Debatten om stadsodling riskerar annars att tas över av de som förespråkar industriell produktion i städerna på konventionella odlingsprinciper.

§ Daniel Hörberg

Biodynamisk fröodling och sortförädling

En av vår tids viktigaste kulturuppgifter?

EU-parlamentets jordbruksutskott röstade för ett kort tag sedan ner ett förslag om mer strömlinjeformad lagstiftning för frö och utsäde – ett stort framsteg för oss som kämpar för småjordbruken och hobbyodlarnas rätt till att välja det utsäde som passar dem. Att vilja kontrollera utsädet är dock inget nytt

utan har traditioner tillbaka till slutet av 1800-talet. Då genomfördes de första svenska frökontrollerna, som stramade åt utbudet av sorter i fröhandeln. Detta var förstås inte enbart av ondo eftersom sorter hade börjat urarta och kvaliteten på fröerna försämrats avsevärt – som ett resultat av att man inte lyckats föra vidare kunskaperna om fröodling och sortförädling. Det som gick förlorat genom frökontrollen var genetiskt material i kultursorter som troligtvis är borta för gott. Det som vi har kvar idag i sortantal är som väntat bara en bråkdel av det som en gång funnits.

Under slutet av 1800-talet uppstod också de flesta stora svenska fröföretagen vi känner idag, som till en början odlade öppenpollinerade sorter på svensk mark. Den typen av fröföretag håller helt på att förvinna från marknaden och utgör bara en marginaliserad del av omsättningen i svensk fröhandel idag. I det stora hela började vid slutet av 1800-talet en successiv förflyttning av fröodlingsarbetet och urvalprocessen – sortförädlingen, från odlingarna in i laboriemiljö. I den konventionella fröhandeln idag förädlas och fröodlas de flesta sorter i stor skala utomlands av ett fåtal företag som sedan säljer fröerna vidare till svenska underentreprenörer.

Idag är som bekant gentekniken på frammarsch inom växtförädlingen. Detta är ett av vår tids största och vanskliga experiment. Bakom detta står stora ekonomiska krafter som är omöjliga att stå emot.

Intressant att veta är att den multimiljardär som investerat i det stora frövalvet på svalbard som bevarar 4.5 miljoner fröprover också investerar i forskningen på modifierade organismer i företaget monstanto. Kanske behövs det genetiska materialet som en backup ifall det visar sig att gentekniken bara var

en utopi, en dröm om att vi människor inte längre behöver vara en del av naturen?

I det fall man har velat skapa en genetiskt modifierad gröda är det för att komma till rätta med en form av växtsjukdom eller skadedjur och i annat fall tillföra grödan egenskaper som sänker produktionskostnader vid senare bearbetning. Dock har det i flera fall visat sig att både ogräs och skadedjur bygger upp en resistens mot gentekniskt modifierade organismer och att resultatet blir en ökad gifthanvändning i jordbruken – med andra ord så verkar den här synen på naturen och hur vi ska förhålla oss till den vara en återvändsgränd.

Ur ett biodynamiskt perspektiv så finns det i naturen redan en helhet och det är vår uppgift att upprätthålla och stärka denna helhet. Ogräs och skadedjur berättar för oss om en obalans i jorden och de omgivande ekosystemen.

Att försöka förbättra kulturgrödan genom att stimulera en ensidighet är ur biodynamiskt perspektiv inte rätt väg att gå.

Vi borde nog rannsaka vår inställning till odling och till den omgivande naturen runtom i världen idag. Vi lever i en tid när jordbrukarens uppgift inte längre borde vara att garantera att människor får i sig mat – vi tampas helt enkelt inte med de problemen längre. Mat slängs för miljarderna årligen bara i Sverige. En FN-rapport visade nyligen att ekologisk odling

kan vara en lösning på både problemen kring hunger och sysselsättning i världen. När tekniken dessutom har gått framåt inom jordbruket borde vi ha tid till att faktiskt anknyta till den jord vi odlar och den omgivande naturen och att arbeta med vår intention vi går in odlingen med. Biodynamiken har ju alltid enträget hävdat att vi inte odlar grönsaker – vi odlar jorden.

Utöver det finns det förstås en rad andra ting att arbeta med. Att anknyta till en plats. Att arbeta för den biologiska mångfalden genom olika åtgärder. Att bygga upp ett hållbart jordbruk i form av kvävebalans input-output och inte minst att förstärka kulturgrödornas kvalitet och karaktär – så att vi efterlämnar oss ett arv åt efterkommande generationer inte bara i jordmån utan även i form av ett brett genetiskt material. Därför är det av allra högsta vikt att vi fröodlar och med vår intention utför selektering och förädling av sorter.

Våra nordiska kultursorter av köksväxter bevaras idag i provodlingar och i frysack på den nordiska institutionen "Nordgen", i den nationella satsningen "Programmet för odlad mångfald" och bland entusiastiska medlemmar av den ideella föreningen Sesam. Fröerna innesluter historier om hur vi har brukat marken under generationer. Av olika anledningar har kultursorter försvunnit ur odling. I vissa fall har de inte hållt måttet för att odlas i större skala. Men vad dessa fröer döljer för våra ögon är ett brett genetiskt material som kan användas vid sortförädling. Detta är något som pågår i full skala i konventionell sortförädling. Att förvänta sig att de där gör en bedömning vad som är kvalitet i de avseenden som biodynamiken menar är nog att hoppas på för mycket.

Detta insåg en grupp biodynamiska trädgårdsmästare redan 1985 och bildade "initiativkretsen för grönsaksutsäde från biodynamisk odling". De förstod att utsädet skulle bli en nyckelfråga för framtidens odling på grund av att de öppenpollinerade sorterna försvann från marknaden i takt med den ökade användningen av genmodifierade- och hybrid sorter. De valde en annan strategi och gick åt precis andra hållet. Genom förädling ute på fält, med biodynamiska metoder på öppenpollinerade sorter, strävar

det efter att få motståndskraftigare sorter. I Sverige har vi haft mindre biodynamiska fröodlingar i Järna, Dormsjö och i Vickleby. Dock finns inte mycket dokumenterat om dessa. Kanske någon i föreningen kan berätta mer?

Frågan att ställa oss är alltså: Hur är det egentligen med det genetiska materialet i de kommersiella fröerna vi använder oss av? Innehåller de de eftersträfvans-

värda kvaliteter som vi inom biodynamiken vill åt vad beträffar smak, näringsvärde, lagring, urbild, stigbild, kopparklorid-kristallisationsförmåga?

Det biodynamiska arbetet kan ta flera olika uttryck beroende på hur man anpassar sig till den rådande situationen på platsen. Att föra ett kontinuerligt

sortförädlingsarbete är dock ett av de mest kärnfulla arbeten som den biodynamiska rörelsen borde arbeta med både för att: 1) kunna garantera att genetiskt material arkiveras för att kunna användas i biodynamiska syften i framtiden; 2) redan idag förädla fram nya sorter som lämpar sig inom biodynamisk odling det vill säga är öppenpollinerade, påverkbara och mottagliga för krafter som därigenom succesivt anpassar sig efter våra föränderliga jordar.

Kanske är det dags att sjsätta ett mer omfattande sortförädlingsarbete i den svenska biodynamiska rörelsen och hur skulle ett sådant arbete isåfall kunna se ut? § Hannes Norr

Läs mer:

Fröodling, www.froodling.se

Nordiskt Genresurscenter, www.nordgen.org

Programmet för odlad mångfald, www.pom.info

Föreningen Sesam, www.foreningensesam.se

Verein für Züchtungsforschung & Kulturpflanzenerhaltung, www.kultursaat.org

Landskatt

För en levande landsbygd, vildmark, klimat och ekonomi.

Landskatt skulle inte bara skapa arbetstillfällen och understödja ekonomin i en regenerativ riktning, det är också nyckeln till skyddet av vildmarken, biologiska mångfalden och hushållningen med naturresurserna. Landskattesystemet tillser att vi alla delar på dessa naturresurser, antingen via att fysiskt ges tillgång till denna, eller genom att bli ekonomiskt kompenserad för andras nyttjande och extraktion. Det har också en effekt av en större känsla för sammanhang och samhörighet i ett samhälle och respekt för vildmarken och naturen som sådan..

Naturligt Kapital

Finansieringen av en regering, alltså av ett land, borde komma ur det Naturliga Kapitalet, alltså de gåvor vi får från naturen. Dessa kallas idag ofta för Ekosystemtjänster, men förståelsen för hela detta begrepp kanske inte står helt klart, och kommer troligen aldrig göra.

Dagens skattesystem tillåter privatisering av monopolvärdet av dessa, utan beskattning. Detta medför över tid en koncentration av oförtjänade inkomster, s.k. friluncher, till en handfull människor och som dessutom reducerar ekonomins effektivitet.

När ett samhälle framåtskrider och blir mer och mer förmöget, så kommer det Naturliga Kapitalet, eftersom det är ändliga resurser, utgöra en allt större andel av den totala rikedom. Men monopolvärdet koncentreras också i allt färre händer, oftast banker, landlorder och improduktiva finansiella spekulatörer. De "fångar" det ekonomiska värdet (economic rent i ekonomiska termer), som vi alla (utan undantag) bidrar till genom bara vårt varande, och gör stora

vinster. På det sättet dräneras också entreprenörskap och de produktiva medlemmarna i ett samhälle massivt.

En skatt, eller en avgift om man så vill, på nyttjandet av detta Naturliga Kapital, har mycket större positiv påverkan på ekonomin än skatter på arbete och handel som är direkt skadliga. Det stimulerar både arbete och industri, samtidigt som skyddet av mark och naturresurser kontinuerligt stärks. Ett par andra effekter vi kommer se är att redan nyttjad mark kommer användas mycket mer effektivt, investeringar kommer göras i fattigare områden istället för att bryta ny värdefull jordbruksmark och grön energitillverkning blir det självklara valet.

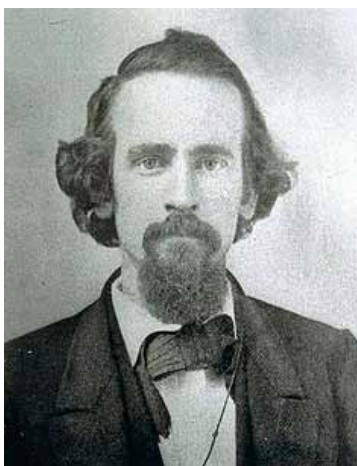
Ge värde till vildmarken

Så fort en av naturens gåvor blir "förstörd", genom att vi t.ex. bryter ny mark eller mineraler, avverkar skog eller pumpar upp olja, höjs värdet på denna och en avgift bör då bli "påföljden" för detta. Genom denna avgift (landskatt) tillser vi att det vi verkligen nyttjar, ja det

gör vi så effektivt som möjligt, men framförallt kommer vi lämna tillbaka den mark vi inte behöver. På det sättet skapas alltså mer vildmark och den biologiska mångfalden får en rejäl skjuts framåt.

Skapandet av arbetstillfällen på landsbygd, i jordbruk och naturvård

Dagens system understödjer en utveckling mot mer och mer intensiva jordbruksmetoder, ökat djurlidande, oljebaserad kemikalieanvändning och urbanisering av människor och ekonomi. Bränsle, gödningsmedel och kemiska bekämpningsmedel ges stora subventioner och reflekterar inte den sanna kostnaden för samhället och miljön.

Henry George, upphovsmannen till landskattesystemet.

Tar man bort skatterna på arbete och handel (kapital alltså), skapar vi fler arbeten över huvud taget, men vi kommer framförallt se en balansering mellan stad och landsbygd. Många kommer gärna välja att bosätta sig utanför städerna. Och det mest ekonomiska jordbruket blir det ekologiska! Vi kommer alltså se en ökning i antalet människor på landsbygden, producerandes mat! Även företag inom turism och vildmarksguidning lär bli en nog så viktig effekt. Vi återkopplar på detta sätt vår kontakt med naturen i större utsträckning, något jag tror är oerhört viktigt.

Dessutom kommer vi åt ett annat problem; det konventionella tillvägagångssättet med input av palmolja och soja, på bekostnad av regnskog.

Varför andra system har misslyckats

Det har varit många försök att understödja vildmarken och skydda naturresurserna. Försök med väldigt höga skattekostnader som följt. Många av dessa försök har givit små förtjänster och endast lett till ökade markpriser och till att dessa fåtal stora markägare endast skapat ännu större rikedomar.

Bidrag och anslag till markägarna, subventioner till jordbruket och den policy vi har för hur vi nyttjar marken är en katastrof för vildmarken och den biologiska mångfalden.

Sammanfattning

Detta system är allmänt erkänt inom den nya akademiska rörelsen "Klimatekonomi" som det enda system som sluter cirkeln i en växande ekonomi och med ökad sysselsättning samtidigt som vi skyddar den biologiska mångfalden, vildmarken och naturresurserna. Det får också stöd av de förnämsta ekonomerna sedan ett par seklar.

I dagarna kom en norsk statlig utredning som slog fast att ett land framförallt bör finansieras via land-skatt. Citat: "Ett välkänt resultat från skatteteorin är att skatt som korregerar för externa kostnader bör vara statens första inkomstkälla. (Min anm: exempel:

om man släpper ut något som skadar omgivningen får man betala dyrt för det). Sådana skatter skapar önskade justeringar som förbättrar ekonomins funktionssätt. Men sådana skatter är sällan tillräckliga för att fi-

finansiera statliga utgifter och jordrättesskatter bör vara intäktskälla nummer två. (Min anm: Jordränta är en inkomst som uppstår genom att naturen och omgivningen har ett överflöd, att naturen och omgivningen arbetar åt markägaren. Blotta närvaron av en affär, en busslinje, en skola eller av antalet andra hus, som exempel, höjer jordräntan). Jordrättesskatter skapar i teorin inga vridningar, och påverkar inte effektiviteten i ekonomin. Det är först när poten-

tialen för externalitetskorregerande skatter och jordrättesskatter utnyttjas fullt ut som staten ska införa andra skatter (moms, skatt på arbete, etc.) eftersom dessa är skatter som skapar oönskade ändringar och påverkar ekonomin negativt." Att notera är att skatte-trycket inte ökar, det förskjuts bara till andra poster.

Landsbygden är idag en glesbygd, både på människor, djur och växter, jämfört med förr. I en alltmer komplex värld behöver vi nu ändra vårt sätt för att

vända trenden av självdestruktivitet. Till syvende och sist kan vi se ett samhälles och klimats välmående på tjockleken av matjorden, och om den ökar eller minskar. När den på sina ställen är bara ett par decimeter och fortfarande blir tunnare, behöver vi inte fråga längre vad vi ska göra. § Richard Danilda

Joseph Stiglitz är Nobelpristagare i ekonomi.

Källhänvisning och tips

"Naturens goder - om verdier av ekosystemtjänster", lurl.nu/1s8akiel

"The Killing Fields (Documentary - Land Value Tax)", Youtube. www.youtube.com/watch?v=T7TiVS2lhMuY.

Ni missade väl inte dokumentären "Greven och frälsebönderna" på SVT? Mer tydligt än så kan det inte bli.

Om jordränta www.landskatt.se/vad-aumlr-jordraumInta.html

Biodynamiska Föreningen har inte tagit och avser inte ta någon ställning till detta utan det är en insändare av mig.

Kontoret informerar

Våren har verkligen skridit fram fort i år och det är full fart på både studenter och grödor här på Skillebyholm.

Många som varit i kontakt med föreningen har på sistone märkt av en ganska lång svarstid, eller en utebliven sådan. Jag inledde min anställning på kontoret med många timmar ideellt arbete, något jag inte längre har möjlighet att göra. Anställningen, som är den enda på föreningen, är på 8 timmar i veckan och det är alldeles för lite för att på ett hållbart sätt kunna stå för den service jag önskar och föreningen kräver. Arbetet här på kontoret är roligt, värdefullt och viktigt för mig, men jag måste nu överlåta tjänsten åt någon annan som kan lägga den tid som behövs. Jag kommer fortsättningsvis vara aktiv i det biodynamiska arbetet via eventuell styrelse, artiklar och sociala medier mm.

På årsmötet i maj 2013 togs beslut om att dra undan "Så- och Skördekalendern" ur medlemskapet då ekonomin i föreningen var ur balans. Den blev också en samproduktion mellan oss och den danska föreningen och styrelsen beslöt att behålla de danska artiklarna på grund av att utrymmet att översätta eller skriva egna artiklar inte fanns.

På kommande årsmöte kommer sittande styrelse föreslå att den återigen ingår i medlemskapet.

En del påminnelser har skickats ut. Jag ber er som redan betalt att maila in detta så kan jag justera direkt i medlemsregistret.

För att underlätta administrationen är det viktigt att betala in medlemsavgifterna på OCR-girot 416 78 04-6 och inte på gåvogirot 19 62 95-0.

Intentionen med att skicka ut påminnelser på medlemsförnyelserna är att kunna aktivera de som ska vara aktiva och avsluta de som ska vara det. Det positiva är väl att en del nu betalat som verkligen glömt. Så, återigen, maila gärna in att ni betalat så jag kan göra er aktiva. Endast om ni är aktiva kan ni få tidningen och ett utskick om förnyelse av medlemskap till nästa gång.

Om du inte fått det senaste numret av medlems-tidningen, nr. 2/2014, meddela mig på mailen så skickar jag den.

För att underlätta kommunikationen mellan styrelse-kontor-medlem ser jag att mail är väldigt tids- och kostnadseffektivt. Om du aldrig varit i kontakt

med kontoret via mail förut, men har en mailadress, var god skicka då ett meddelande hit. Då kan jag lägga in din adress i registret och du kommer få uppdaterad information i realtid.

Jag hoppas vi ses på årsmötet!

§ Richard Danilda

Skillebyholms plantdag

17 maj, kl. 10 - 16

Den 17 maj är det premiär för säsongens försäljning av Skillebyholms egna biodynamiska plantor.

Vi har ett noga utvalt sortiment av kryddplantor, annueller, grönsaker och perenner.

Förutom plantförsäljningen finns Gårdsbutiken öppen kl. 10 - 16. Välkomna!

Mat-Sverige behöver minskad specialisering och mer kvalitetsfokus

I år är det 50 år sedan det ekologiska matföretaget Saltå Kvarn startades i Järna. Företaget har under senare år vuxit kraftigt och för den närmaste framtiden pekar Saltå Kvarn ut två huvudutmaningar för mat-Sverige: mindre specialisering och mer kvalitetsfokus.

Under 2014 kommer 50-årsjubileet att firas på olika framåtblickande sätt. Företaget startade 1964 som kvarn och bageri, med biodynamiskt spannmål som råvara. Föregångaren till Saltå Kvarn var ett litet bageri knutet till en verksamhet för ungdomar med psykiska funktionshinder, som växte i popularitet och började sälja bröd i trakten. Saltå Kvarn har vuxit stadigt under lång tid, och under 2000-talet satte tillväxten rejäl fart med ett breddat ekologiskt sortiment.

Framöver tror Saltå Kvarn på fortsatt ökning av ekologisk mat, både av kvalitets- och miljöskäl. En stor utmaning i detta är enligt vd Johan Ununger att specialiseringen i både jordbruket och i livsmedelsindustrin har gått för långt.

– I det svenska jordbruket har kretsloppen av näringsämnen brutits genom en uppdelning av djurgårdar respektive konstgödslade, ensidiga spannmålgårdar, som båda läcker mängder av näringsämnen till mark och hav. Det gör också att odlingsjordarna utarmas. Vi vill se betydligt mer av ekologiska, effektiva kretsloppsjordbruk med både djur och odling – därför att det är bra för miljön,

jordkvaliteten, näringsinnehållet i maten och smaken.

– Även inom livsmedelsindustrin har specialiseringen gått för långt och fått negativa konsekvenser. I stora industriprocesser är det en viktig poäng att produkten inte ska variera alls i smak, färg och konsistens trots att råvarorna från olika håll och säsonger varierar naturligt. Bland annat därför används en massa tillsatser. Allt mer färdig industrimat från ett fåtal tillverkare gör också att kunskapen om matlagning och var maten kommer ifrån går förlorad.

– Det är konsumenterna som blir motorn för ett bättre mat-Sverige framöver. Men då behövs mindre fixering på pris och mer fokus på kvalitet. Helt enkelt genom att fler och fler tänker mer på smak och kvalitet när de köper mat.

Andelen ekologisk mat i Sverige bör enligt Saltå Kvarn kunna nå 20 procent till år 2020. Det är också ett av målen för ett stort nybildat nätverk inom eko-Sverige: *Organic Sweden* (följ länken korturl.com/orgsweden för att läsa mer om denna nätverk på KRAVs hemsida).

Saltå Kvarn inleder också en mini-bloggserie om hur vi på olika sätt förlorat makten över maten. Först ut är bonden – som på flera sätt förlorat makten över sitt lantbruk. Följ Saltå Kvarns blogg på saltakvarn.wordpress.com. § Saltå Kvarn

B POSTTIDNING

Avsändare:
Biodynamiska Föreningen
Skillebyholm 7
153 91 Järna

Pappret uppfyller
kriterierna för
Svanenmärkning

Kallelse till årsmöte i Biodynamiska Föreningen

Lördagen den 24 maj 2014 kl. 14.30
Skillebyholm, Lindsalen

Härmed kallas medlemmar i Svenska Biodynamiska Föreningen till ordinarie årsmöte 2014 i Svenska Biodynamiska Föreningen.

Förslag till dagordning

1. Årsmötets öppnande.
2. Val av mötesordförande vid årsmötet.
3. Val av sekreterare vid årsmötet.
4. Val av en eller två justerare, tillika rösträknare.
5. Prövning av om årsmötet blivit stadgeenligt utlyst.
6. Fastställande av röstlängd.
7. Fastställande av dagordningen.
8. Styrelsens verksamhetsberättelse och årsredovisning.
9. Revisionsberättelse för det gångna räkenskapsåret.
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.
11. Fastställande av antalet styrelseledamöter, revisorer, revisorsuppleanter och valberedare som skall väljas på årsmötet.
12. Fastställande av styrelse- och revisorsarvoden.
13. Val av styrelse.
14. Val av revisor och revisorsuppleant.
15. Val av valberedning.
16. Fastställande av tidpunkt för kommande ordinarie höstmöte samt sista motionsdag.
17. Behandling av inkomna motioner samt förslag från styrelsen.
18. Uppföljning av verksamhetsplan och budget.
19. Andra ärenden som det ankommer årsmötet att besluta om.
20. Övriga frågor som rör föreningen.
21. Årsmötets avslutande.

Varmt Välkomna!